

et Overskud paa Statsregnskabet af 75,000 Kr. Trække vi 75,000 Kr. fra de 11 Millioner, bliver der et Minus, et virkeligt Underskud paa Statsregnskabet for dette Aar af 11,145,000 Kr. I 1901—02 er Provenuet af det ny Laan paa 30 Mill. Kr. opført til 29,743,000 Kr., og Overskuddet er det Aar 20,100,000 Kr. Trække vi Overskuddet fra Laanet, bliver der et Minus af 9,6 Mill. Kr., altsaa $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. mindre end Aaret forud. Tage vi det næste Aar, 1902—03, er der en Underbalance paa 1,800,000 Kr. Underbalancen er nu gaaet ned fra 9,6 Millioner til 1,800,000 Kr. I 1903—04 bliver der for første Gang Overskud paa Statsregnskabet, et Overskud af 495,000 Kr. I 1904—05, det sidste Statsregnskab, som foreligger, have vi igen et Underskud paa 1,771,000 Kr., men i det Finansaar er, hvad man skal lægge Mærke til, opført Statslaanefonden med Tilskud fra Statskassen paa 12,485,000 Kr., hvorfra man skal drage Tilskuddet fra Livsforsikringsanstalten, 11 Mill. Kr. Der er altsaa 1,485,000 Kr. direkte Tilskud fra Staten til denne Statslaanefond, foruden at der var andre ekstraordinære Udgifter, deriblandt i dette og det foregaaende Aar et Beløb af over 2 Millioner til de meget omtalte Kanoner.

Dette Billede, som jeg her altsaa har tilladt mig i korte Træk at fremdrage for det høje Ting, vil vise, at Stillingen vel ikke er saa særdeles gunstig, men at vi Aar for Aar dog ere i en glædelig Fremgang. Jeg mener, at der er Grund til at paaskønne, at vi ere i Fremgang, og jeg haaber paa, at det ogsaa nok skal lykkes at komme videre fremad. Jeg er enig i, at vi selvfølgelig maa være forsigtige og føre en sparsommelig og økonomisk Stats-husholdning. Men paa den anden Side vil jeg ikke være enig i, at vi i en særlig Grad skulle spare paa Udgifter, der ere nødvendige til Støtte for vort Erhvervsliv eller til humane Formaal, thi det vilde jeg ikke anse for rigtigt. Det er ogsaa en glædelig Side ved vor Finanshusholdning i de senere Aar at lægge Mærke til, at vi paa de to Poster: Erhvervslivet og humane Formaal, have kunnet ofre meget betydelige Beløb og endda holde det Resultat, som jeg har paavist.

Skønt finansielle Betragtninger sikkert ikke ere paa deres Plads ved 2den Behandling, vil jeg dog efter den Anledning, den ærede Ordfører ved 1ste Behandling har givet, med den højtærede Formands Tilladelse fremsætte et Par finansielle Bemærkninger endnu. Den ærede Ordfører

var ved 1ste Behandling inde paa, at denne Regering skrabede til sig fra forskellige Steder. Han nævnedes i saa Henseende Portotaksterne og Statsbanetaksterne. Med Hensyn til de første, Portoforhøjelserne, skal jeg bemærke, at de bleve enstemmig vedtagne her i Salen, og jeg ved ikke rettere, end at det ærede Medlem og hans Meningsfæller vare meget velvilligt stemte overfor Loven, ligesom vi andre vare det. Men samtidig blev der vedtaget to andre Love, nemlig en Lønningslov og en Kontorholdslov for Postvæsenet, som tog en meget stor Del af Forhøjelsen paa Taksterne, saa denne har ikke i særlig Grad bidraget til at bringe det gode Resultat, saa meget mere som vi paa samme Konto have haft betydelige Udgifter siden, navnlig til Landpostbudene osv. Men det er rigtigt, at Overskuddet af Postvæsenet er naaet til saadan noget som 6—7—800,000 Kr. aarlig. Men dette Overskud vilde vel være kommet alligevel som en Følge af Udviklingen, og er ikke en Følge af de forhøjede Portotakster. Fra de forhøjede Portotakster skulle i alt Fald Lønninger og sligt fradrages.

Med Hensyn til Statsbanetaksternes Forhøjelse vil jeg sige, at da vi behandlede Loven om dem her, vare, som den ærede Ordfører maaske vil erindre, han og hans nærmeste Meningsfæller meget ivrige for, at vi skulde højere op med Taksterne, det var mig og mine Meningsfæller, der holdt paa, at vi skulde ikke gaa saa højt op. Jeg sagde: Lad os tage en moderat Forhøjelse denne Gang og se, om det er nok, og skulde det vise sig, at det ikke er nok, kunne vi altid siden, efter 5 Aars Forløb, gaa højere op. Det lykkedes at faa Enighed derom, men den ærede Ordfører og hans Meningsfæller vilde absolut højere op, saa det er hverken Regeringen eller os, der har været inde paa at skrabes til sig paa dette Omraade. Med Hensyn til Taksterne vil jeg yderligere sige, at det den Gang blev anslaaet, hvad der senere viste sig at være nogenlunde rigtigt, at Forhøjelsen vilde give en Indtægt af 2 Mill. Kr. Men den Indtægt er jo væsentlig forbrugt paa anden Maade, idet der samtidig med Takstloven blev vedtaget en Lønningsforhøjelse for Funktionærerne paa 600,000 Kr. og en Forhøjelse af Pensionsbyrden, som ingen af os den Gang var i Stand til at beregne, men som blev anslaaet til noget som 3—400,000 Kr. Det giver tilsammen en direkte Forhøjelse paa 1 Mill. Kr. Desuden har Tantiemen, som blev vedtaget samtidig